

Dabas aizsardzības
pārvalde

Vides izglītības iespējas Latvijas piekrastē

26.11.2019., Saulkrasti

10.00-10.30	Ierašanās, reģistrācija
10.30-10.45	Kas ir ekosistēmu pakalpojumi? Kā izmantot mācībās ekosistēmu pakalpojumu pieeju?
10.45-11.00	Īsfilma par ekosistēmu pakalpojumiem; citas pieejamās īsfilmas – kur tās meklēt, kā izmantot nodarbībās
11.00-11.30	Piekrastes dabas vērtību potenciāls izglītībā un mācību procesa dažādošanā (kompetences un pašvadīta mācīšanās). Teorētiskais aspekts.
11.30-12.00	Praktiskais dabas materiālu un resursu pielietojums mācību procesā. Nodarbība telpās.
12.00-12.15	vides izglītības materiāli nodarbībām Dabas dizaina parkā “Baltā kāpa” un citur piekrastē
12.15-13.00	Pusdienu pauze
13.00-15.00	Āra nodarbība un vides izglītības materiālu testēšana Saulkrastos pie Baltās kāpas

Pasākums tiek organizēts sadarbojoties Dabas aizsardzības pārvaldes LIFE+ programmas projektam „Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā” (LIFE EcosystemServices, LIFE13 ENV/LV/000839) ar dabas izglītības centru “Meža māja”.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Piekrastes dabas vērtību potenciāls izglītībā un mācību procesa dažādošanā

26.11.2019.
Saulkrasti

Aija Balandiņa
Dabas izglītības darba speciāliste,
Projekta «LIFE Ekosistēmu pakalpojumi»
sabiedrisko attiecību speciāliste
Dabas izglītības centrs «Meža māja»
T. 29149365, aija.balandina@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības
pārvalde

Dabas vērtības – kam tās vajadzīgas?

- Dabas vērtības jebkurā izpausmē pozitīvi iedarbojas uz skolēnu vērtību sistēmas nostiprināšanos, ja pedagogs prot emocionāli pamatot dabas vērtību nozīmi
- *Jāpasniedz tēma caur paša vajadzību prizmu*
- Piemēram, Zemeslodes attīstība laika griezumā
- Skolēna dzīves kvalitātes atkarība no dabas vērtību stāvokļa

Dabas aizsardzības
pārvalde

Mācību procesa dažādošana

- Stingri nospraustas robežas – iepriekš izskaidrots nodarbības mērķis un uzdevumi
- Vērtēšanas kritēriju izskaidrošana – skolēnam tas ir **ĻOTI SVARĪGI**
- Dažādu mācību priekšmetu apvienošana vienā nodarbībā, lai ieinteresētu skolēnus iesaistīties

Dabas aizsardzības
pārvalde

Kritiskā domāšana un problēmu risināšana

- Izziņa
- Informācijas analīze
- Situāciju vērtēšana

Pirmsskolā šīs prasmes apgūst, vērojot, pētot dabas objektus/parādības, identificējot un nosaucot dažādas sakarības, apzinoties darbību secību, cēloņus un sekas, izvērtējot redzētā un dzirdētā ticamību, kā arī risinot ikdienas problēmsituācijas.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Pašvadīta mācīšanās

Pašvadīta mācīšanās ir apzināta spriešana, reflektēšana par savām mācīšanās darbībām un spēja vadīt savu mācīšanos jebkādā dzīves situācijā, kontekstā.

Pašvadītas mācīšanās prasmes ir svarīgas, jo tās attīsta skolēnā lielāku vēlmi un motivāciju mācīties.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Psiholoģiskais aspekts

Skolēns apzinās savas stiprās un vājās puses un to, ka **klūdas ir mācīšanās procesa neatņemama sastāvdaļa**, kas ļauj saprast, ko nākamajā darīšanas reizē var veikt citādāk.

Pašvadītas mācīšanās prasmes apgūst, vēršot uzmanību uz konkrētu darbību, mācoties plānot savas darbības soļus noteiktā secībā un **pabeidzot iesākto**.

Neatņemama pašvadītas mācīšanās prasme ir **spēt sevi novērtēt**, pastāstot par padarīto un par to, ko varēja darīt citādāk.

Dabas aizsardzības
pārvalde

3. un 6. klase. Dabas resursi.

D.3.5.4.1. Nosauc dabas resursu vai to sastāvdaļu (to skaitā gaisa, ūdens, meža, naftas) izmantošanas piemērus savas ģimenes ikdienā un apraksta to aizvietošanas un saudzēšanas iespējas.

D.6.5.4.1. Grupē dabas resursus (atjaunojamie un neatjaunojamie) un apraksta to saglabāšanas, atkārtotas izmantošanas un pārstrādāšanas iespējas, izmantojot informācijas avotus un veiktos novērojumus.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Piemēri

- Jūrmalā ieviesta maksas caurlaide autotransportam.
- Saulkrastos pie Baltās kāpas dabas dizaina parka ir maksas autostāvvietas.
- Krasta kāpu aizsargjoslā ir aizliegtas kailcirtes.

Kādus ekosistēmu pakalpojumus mēs nesaņemtu, ja šādi noteikumi nebūtu spēkā?

Dabas aizsardzības
pārvalde

6. un 9 klase. Ekosistēmas.

D.6.8.2.1. Salīdzina cilvēku veidotās (pilsēta, parks) un dabiskās (mežs, purvs, pļava) ekosistēmas pēc sugu daudzveidības (augi, dzīvnieki, sēnes) un dabas apstākļiem (temperatūra, mitrums, augsnes slāņu biezums un krāsa, iežu daļiņu izmērs), veicot novērojumus, lauka darbu un modelējot.

D.9.8.2.1. Salīdzina Latvijai raksturīgās ekosistēmas pēc sugu daudzveidības (augi, sēnes, gliemji, posmkāji, mugurkaulnieki), dabas apstākļiem (temperatūra, nokrišņu daudzums un režīms, augsnes tips, apgaismojums), izvietojuma, veicot lauka darbu un modelējot.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Piemēri

- Sugu daudzveidība pie Saulkrastu Baltās kāpas un Lilastē – kur lielāka un kāpēc?
- Kas ietekmē sugu daudzveidību piekrastē?
- Kāpēc aizsargājamās dabas teritorijās nebūtu pieļaujami masu pasākumi?

Dabas aizsardzības
pārvalde

Paldies par uzmanību!

Aija Balandiņa

Dabas izglītības darba speciāliste,

Projekta «LIFE Ekosistēmu pakalpojumi» sabiedrisko attiecību speciāliste

Dabas izglītības centrs «Meža māja»

«Meža māja», Jūrmala, LV-2012

29149365

aija.balandina@daba.gov.lv

www.daba.gov.lv; <https://ekosistemas.daba.gov.lv/public/>